

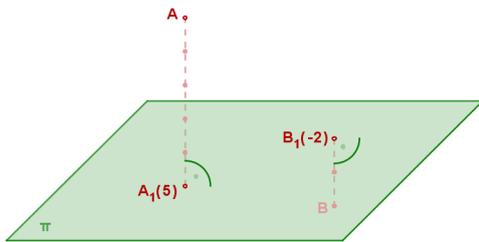
KÓTOVANÉ PROMÍTÁNÍ

Zavedení kótovaného promítání:

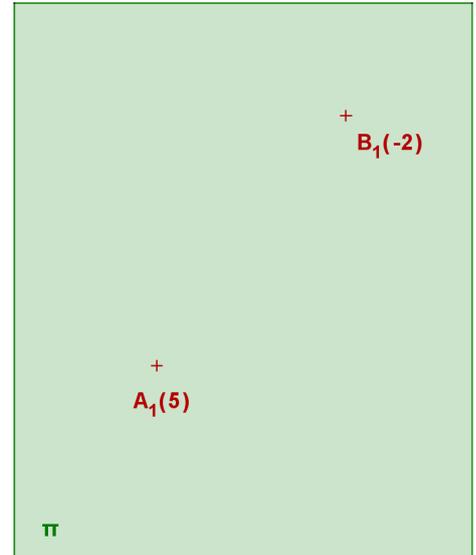
Kótované promítání je pravouhlé promítání na jednu průmětnu, při kterém každému průmětu bodu přiřazujeme takzvanou kótu (orientovanou vzdálenost bodu od průmětny).

Situace v nákrešně:

Prostorový obrázek:

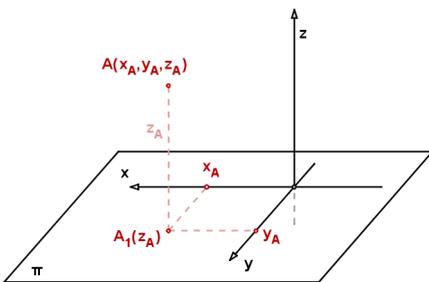

π ... průmětna
 A_1 ... průmět bodu A

Souřadnice bodu:

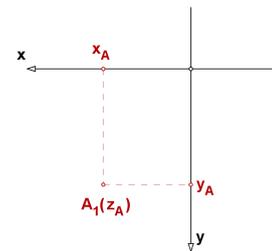
Prostorový obrázek:

Kartézské souřadnice bodu A :

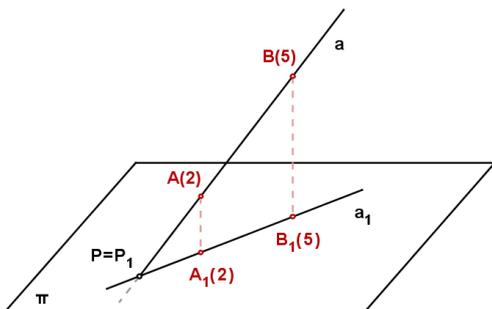
(A_x, A_y, A_z)

Situace v nákrešně:

Zobrazení přímky:

Prostorový obrázek:

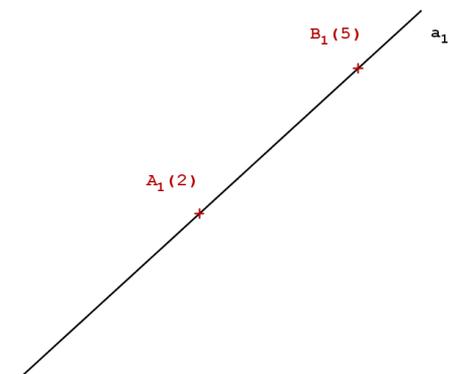
stopník přímky a :

$a \cap \pi = P = P_1$

Kde leží další body o celočíselných kótách?

Kde leží průmět stopníku v nákrešně?

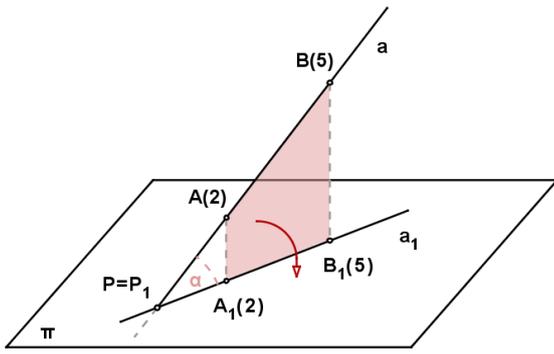
Situace v nákrešně:

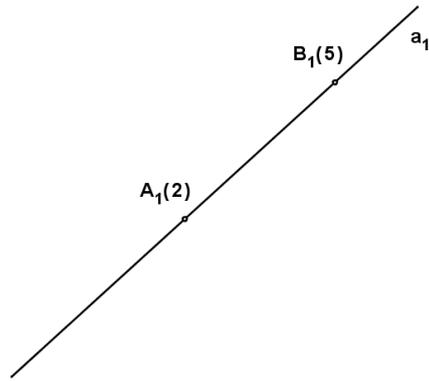
stupňování přímky ...
 interval přímky ...

Sklápění přímky: sklápíme promítací rovinu přímky a kolem jejího průmětu a_1 do průmětny (sklopené body značíme v závorce)

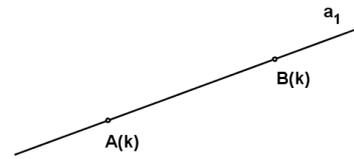
Prostorový obrázek:

Situace v nákrešně:

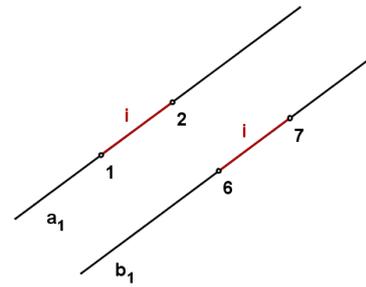
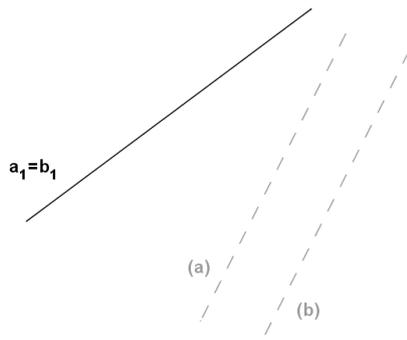

Speciální polohy přímky vzhledem k průmětně:

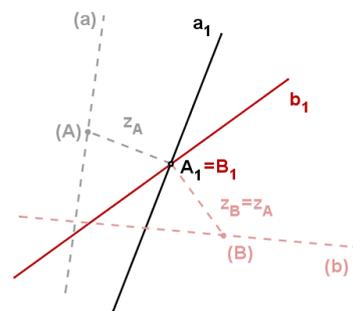
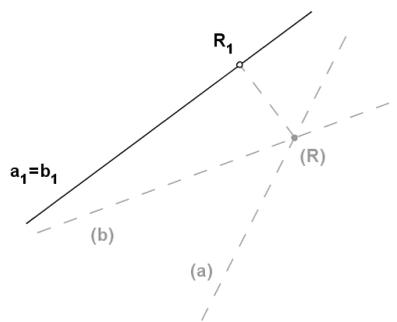

Vzájemná poloha dvou přímek:

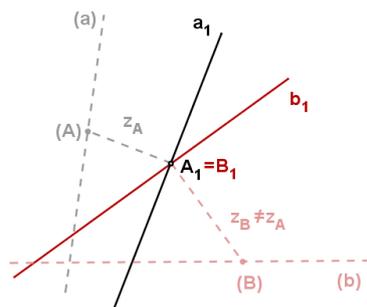
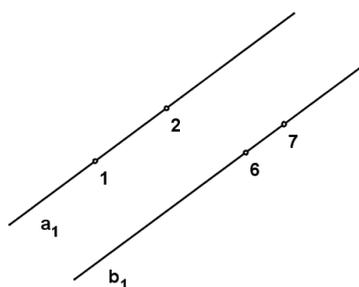
Rovnoběžky:

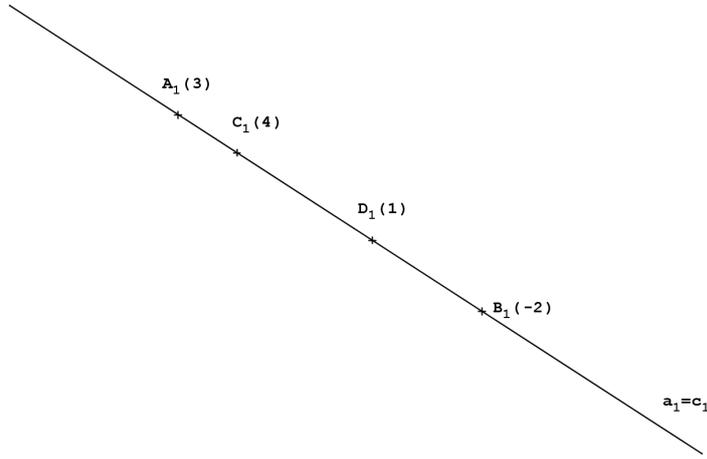
Různoběžky:

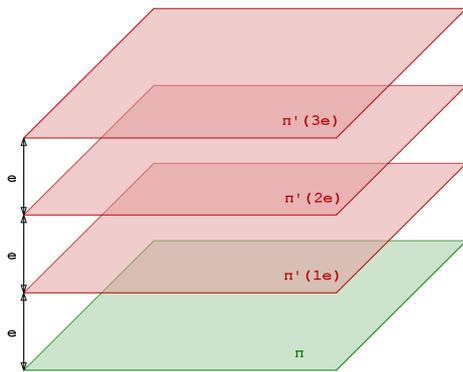
Mimoběžky:

Příklad: Určete vzájemnou polohu přímek $a = AB$, $c = CD$.

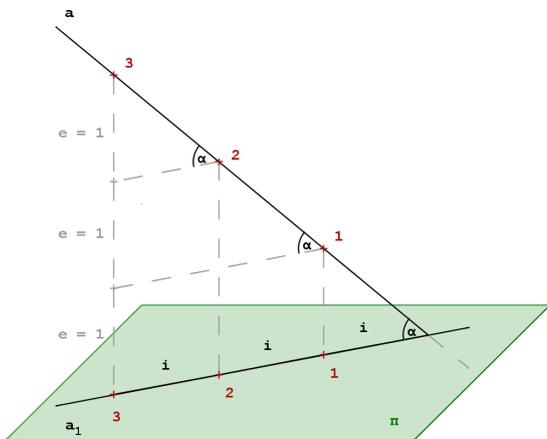

Hlavní roviny:

- vrstevní roviny - roviny rovnoběžné s průmětnou
- ekvidistance - stejná vzdálenost (podle okolností 1cm, 1m, 2m, 5m, 50m, 100m)
- hlavní roviny - vrstevní roviny o kótách, které jsou násobky ekvidistance

Spád přímky:

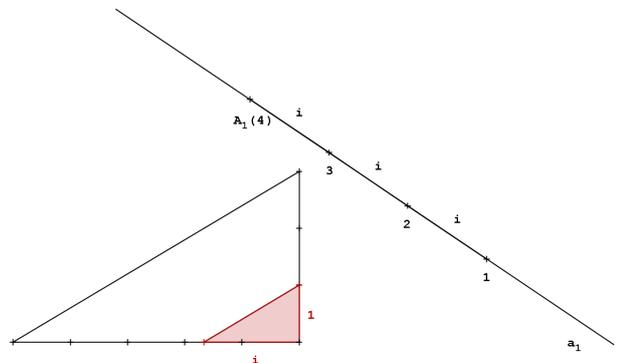
Příklad: Vystupňujte přímku a tak, aby její spád byl $s = 3/5$

- $s \dots$ spád přímky

$$s = \operatorname{tg} \alpha = \frac{e}{i}$$

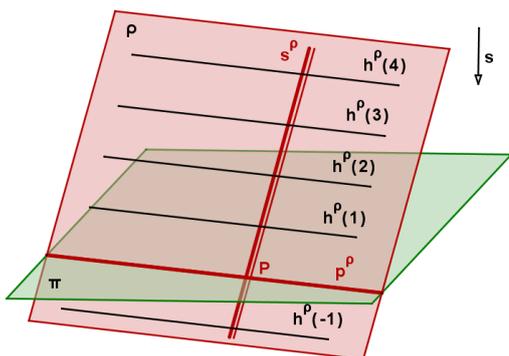
- pokud $e = 1 \Rightarrow$

$$i = \frac{1}{s}$$

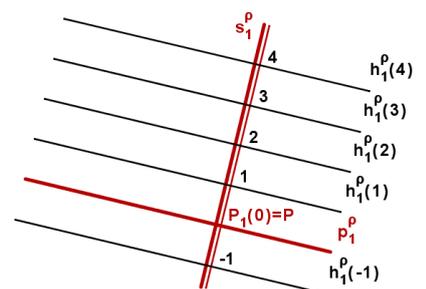
Zobrazení roviny

Prostorový obrázek:

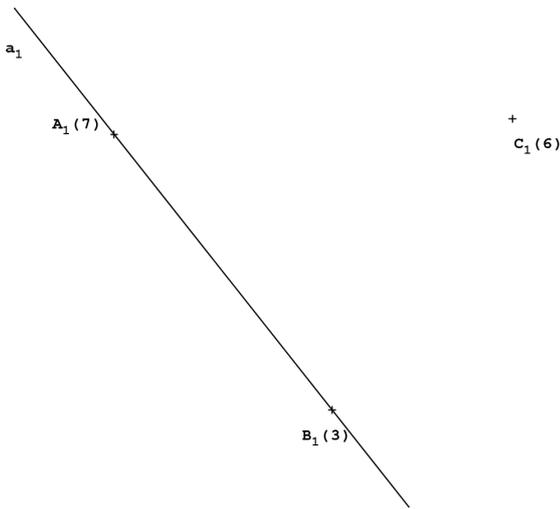
- $p^p \dots$ stopa roviny - průsečnice roviny s průmětnou
- $h^p \dots$ hlavní přímka roviny ρ - průsečnice roviny ρ s hlavními rovinami
- $s^p \dots$ spádová přímka roviny ρ - přímka roviny ρ kolmá na hlavní přímky
- spád roviny ρ je roven spádu spádové přímky s^p

Situace v nákrešně:

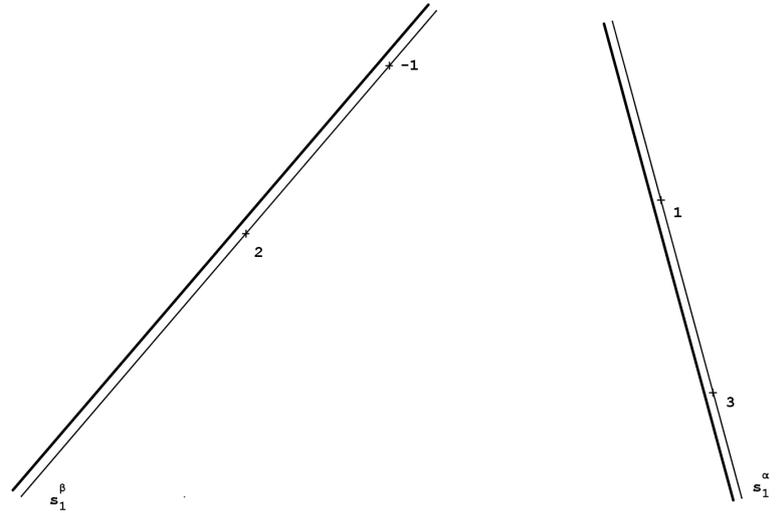

Příklady:

Určete spádovou přímkou roviny $\rho \equiv (a, C)$

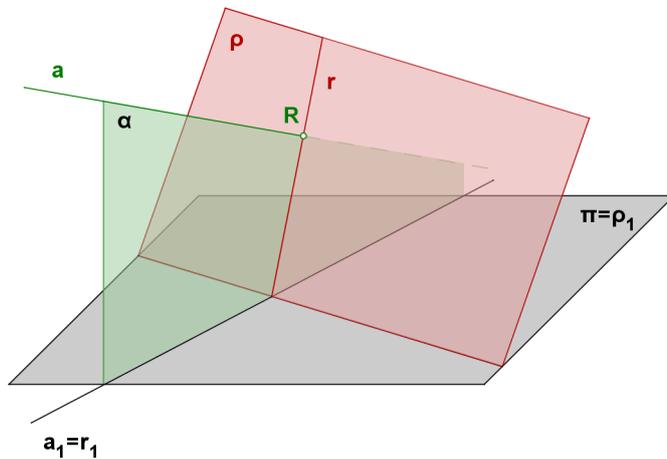

Určete průsečnici rovin α a β .

Průsečík přímky s rovinou - metoda krycí přímky

Prostorová situace při hledání průsečíku přímky a s rovinou ρ pomocí krycí přímky:

α ... promítací rovina přímky a

$r = \rho \cap \alpha$ ... krycí přímka

$R = r \cap a$ ... hledaný průsečík

V nákrese nelze určit průsečík přímky a s rovinou ρ přímo. Postupujeme tak, že najdeme přímku r , která leží v rovině ρ a jejíž průmět je totožný s průmětem přímky a . Takovou přímku nazýváme **krycí přímka**. Pak tedy a a r leží ve stejné promítací rovině α a jejich průsečík určíme ve sklopení.

Příklad: Určete průsečík přímky $p = (A, B)$ s rovinou ρ určenou spádovou přímkou.

